

Protokoll fört vid Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) den 10 november 2020

Tidpunkt: 10:30-12:00

Plats: Skype

Närvarande: se sidan 2 i protokollet

Dag för justering: 2020-11-11

Elsemarie Bjellqvist
ordförande

Lena Hedquist
vice ordförande

Närvarande:

Ordförande	Elsemarie Bjellqvist (PRO),
Vice ordförande	Lena Hedquist (SPF Seniorerna)
Ledamöter	Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna) Christina Folke (SPF Seniorerna) Karin Hanqvist (PRO) Leif Johansson (PRO) Margareta Persson (SKPF) Roland Eliasson (SKPF)
Ersättare	Astrid Kågedal (SPF seniorerna) Britt-Marie Ekvall (PRO) Gunilla Persson (PRO) Inga Lundvall (SKPF) Irene Svensson (SPF Seniorerna) Karin Lund (SPF Seniorerna) Lars-Erik Karlsson (PRO) Lena Larsen (SKPF) Yvonne Wendt (SPF Seniorerna)
Adjungerad	Helena Kivisaari (Ikinuoret)
Ej närvarande	-

Närvarande tjänstemän: Förvaltningschef Patric Rylander, avdelningschef Raili Karlsson, biträdande avdelningschef Linda Hamnes, avdelningschef Kicki Elofsson och KPR:s sekreterare Kerstin Tägt

Övriga närvarande: -

Tidpunkt:

Tisdag den 10 november 2020 kl. 10.30 – 11.30 sammanträde -
distansmöte

1. Genomgång av närvaro

Sekreteraren gick igenom närvaron.

2. Val av protokolljusterare

Ordförande Elsemarie Bjellqvist och vice ordförande Lena Hedquist utsågs att tillsammans justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

- Skrivelse till Äldrenämnden om basala hygienrutiner
- Frågor kring trygghetslarm
- Undersköterskeutbildningen
- Samverkan med regionen

4. Anmälan av protokolljustering KPR 9/2020-10-13

Anmälan lades till handlingarna.

5. Anmälan av protokolljustering ÄN 8/2020-10-20

Anmälan lades till handlingarna.

6. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 17 november 2020**a. Remiss av Stockholms stads EU-policyarbete inom området digitalisering**

Dnr 1.6-446/2020

Handläggare: Mårten Lindskog

KPRs yttrande:

KPR vill understryka nödvändigheten i att Design för Alla är utgångspunkten vid utveckling av nya tjänster och gränssnitt. Det innebär bl.a. att utvecklingsarbetet ska inkludera tester med framtida användare under hela utvecklingsarbetet, genom att inkludera personer med nedsatt kognitiv förmåga ökar förutsättningarna för att alla kan använda framtida tjänster och utrustning.

b. Remiss av Motion om Stockholms stads verksamheter finns till för dess invånare – inte för dess byråkrati

Dnr 1.6-505/2020

Handläggare: Elisabeth Landström

KPR vill tillstyrka motionen och i övrigt lämna följande remissvar:

KPR har vid många tillfällen framfört vår syn på det horribla ledningssystem som Stockholms stad har. Vi vill hänvisa till yttrande över Terialrapport 2 där vi skrev följande:

I Terialrapport 2 redovisas liksom i terialrapport 1, hur äldreförvaltningen har uppfyllt de mål som ställts av Äldrenämnden och Kommunfullmäktige. Ett nämndmål är att

”Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper.”

KF:s mål för verksamhetsområdet är att:

”I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande”.

KPR vill upprepa vårt yttrande över terialrapport 1 att när KPR får läsa att målen är helt uppfyllda, är det helt fel i en tid när många sköra äldre avlidit inom äldreomsorgen i Stockholm.

c. Remiss av Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024

Dnr 1.6-519/2020

Handläggare: Anette Strömberg

KPR lämnar följande remissvar:

KPR har begränsat sina synpunkter till anhörigstödet till de äldre, men anser dock att programmets utvidgning till andra grupper är viktigt och bra.

KPR kan konstatera att ambitionsnivån i programmet är hög. Om allt det som genomsyrar programmet skulle fullgöras såsom det är skrivet, förbättras stödet väsentligt. Vår erfarenhet, både som anhöriga och som vänner till nära anhöriga, är att mycket kraft och energi används till att vara just anhörig, varför kommunens stöttning måste vara aktiv och generös. Programmet kan ses som en bottenplatta, men mycket arbete krävs för att insatserna verkligen ska bli till konkret hjälp och avlastning.

Många föreslagna åtgärder i programmet bygger på initiativ och utvecklingsarbete, inte minst i samverkan med pensionärsorganisationerna. Många av våra medlemmar har gedigna erfarenheter av att ge stöd och hjälp både som enskilda individer/anhöriga och som lokala organisationer. Vi tror att vi, genom både KPR och SPR, skulle kunna förmedla både kunskap och konkreta verktyg som kan bli till hjälp i det fortsatta arbetet. Detta gäller såväl utformning och distribution av olika informationsmaterial som andra stöd, t ex anordnande av anhörigrupper/träffpunkter. KPR vill också framhålla att det är viktigt att det även tas hänsyn till nationella minoriteters behov.

Rådet vill därför föreslå att samarbetet med pensionärsorganisationerna organiseras på ett mer systematiskt sätt både i KPR och i de olika SPR, t ex i form av arbetsgrupper/referensgrupper så snart programmet beslutats och arbetet påbörjas.

d. Remiss av Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer

Dnr 1.6-520/2020

Handläggare: Jenny Norling

KPR lämnar följande remissvar:

Stockholms stads tidigare program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck har reviderats av Socialnämnden och omfattar nu även prostitution, människohandel och sexuellt våld oberoende av relation. Då programmet ska utgöra ett stöd för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete i stadens nämnder och bolag är det av stor betydelse att det sprids och implementeras på ett effektivt sätt så att det blir ett levande dokument i stadens verksamheter.

När det gäller innehållet i programmet ser KPR som sin främsta uppgift att undersöka/ granska om äldreperspektivet kommer till uttryck på ett tydligt sätt i programmets olika delar. Det kan konstateras att begreppet äldre förekommer på ett flertal ställen i programmet. Så nämns inledningsvis att äldre utgör en av målgrupperna förutom barn, unga och vuxna. Beskrivningen av äldre är

dock inte lika utförlig som av övriga målgrupper, varför vissa uppgifter bör framföras.

Äldre, som består av personer över 65 år, är inte en homogen grupp. Den ökar i storlek såväl när det gäller yngre äldre under 80 år som äldre över 80 år. Med hänsyn till det stora åldersspannet och till att äldre i många fall lever under olika sociala och ekonomiska förhållanden är det av stor vikt att det finns kunskaper och erfarenheter som kan läggas till grund för olika insatser och åtgärder.

Äldre som utsätts för våld av olika slag är särskilt sårbara då de ofta drar sig för att söka hjälp eller anmäla övergrepp som de varit utsatta för. Orsakerna kan vara känslor av skam och/eller skuld samt oro och rädsla för ekonomiska och sociala konsekvenser. I vissa fall kan äldre även ha funktionsnedsättningar bland annat i form av olika demenssjukdomar, vara hemlösa eller vara utrikesfödda, vilket kan medföra att sårbarheten blir än högre.

Förekomsten av våld i olika sammanhang när det gäller äldre är ett dolt samhällsproblem då mörkertalet är stort. Staden har enligt uppgift begränsad tillgång till egen statistik, varför den tillgängliga statistiken inte utgör någon tillförlitlig information om våldets omfattning.

Förhoppningsvis kommer utvecklingsarbetet som pågår beträffande stadens verksamhetssystem leda till att statistiken blir tillgänglig och användbar.

Under rubriken Hur många är utsatta? (sid 13) bör äldre behandlas i ett eget stycke och den statistik som finns i sammanhanget klargöras.

Under rubriken Våldets konsekvenser (sid 14-15) anser KPR att målgrupperna bör skildras var och en för sig för att konsekvenserna ska bli tydligare inte minst beträffande äldre.

Beträffande mål 1 (sid 20) saknas uppgifter om konkreta aktiviteter när det gäller våldsförebyggande insatser i stadens regi. Under rubriken förebyggande (sid 29) talas om olika slag av prevention. I detta sammanhang nämns endast träffpunkter för äldre som en skyddsfaktor.

KPR anser slutligen att det fortsättningsvis behövs såväl fördjupad kunskaps- och kompetensutveckling som metodutveckling för alla som arbetar med frågor om olika former av våld inte minst när de rör äldre.

Ett utökat samarbete mellan kommun, region, ideella organisationer och privata aktörer skulle bidra till en utveckling av arbetet för att motverka våld när det gäller äldre.

e. Remiss av Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Dnr 1.6-534/2020

Handläggare: Tove Ahner

KPR vill lämna följande remissvar:Utan kulturtanten dör kulturen

KPR vill instämma i förvaltningens synpunkter och förslag men vill därutöver framföra att det inte bara är som konsumenter som vi äldre är viktiga utan också som producenter.

Pensionärer i allmänhet är stora konsumenter av kultur. Muséer, teatrar, konserter med alla olika inriktningar är exempel på där seniorer utgör den stora publiken. Men så gott som alla folkrörelser bärs upp av seniorer med tid och engagemang.

Kultur är också egenaktiviteter i form av bokcirklar, målarkurser, teatergrupper m.m. Särskilt för oss äldre är detta viktigt och borde ses som ett led i arbetet med det förebyggande arbetet som ju är en av äldrepolitikens pelare. Ett sätt för staden att uppmuntra dessa kulturaktiviteter vore att upplåta sina egna lokaler, t ex i skolor eller andra kommunala lokaler gratis eller till starkt reducerade priser. KPR vill också framföra de nationella minoriteternas behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

f. Handlingsplan för legitimerad personal

Dnr 1.1.3-647/2020

Handläggare: Lena Alksten

KPR framhöll vikten av att rekrytera och behålla legitimerad personal inom äldreomsorgen.

Ärendet lades till handlingarna.

6. Förvaltningschefens information

Pandemin har fått en negativ riktning och en viss ökning av smittan kan konstateras inom hemtjänsten och de särskilda boendena. Äldreförvaltningen hjälper till med att säkerställa att alla jobbar enligt de rutiner som skapades under våren och har en regelbunden dialog med enheterna/MAS om vilka svårigheter som uppstår och vad som behöver göras.

Förråden av skyddsutrustning uppdateras och det finns idag ingen brist på material. Staden har en betydligt bättre beredskap nu, än i våras.

Kohortvården – det har under hösten hittills inte funnits någon efterfrågan av dessa platser. Krisledningsnämnden (förtroendevalda) och centrala krisledningen (tjänstemän) håller på med en översyn av tagna beslut, för att se om besluten ska förlängas eller förändras.

Öppna verksamheter – stadens inriktning är att det ska vara öppet i verksamheterna, men Folkhälsomyndighetens restriktioner gäller överallt. Lokala beslut får tas när det gäller begränsningar i öppethållande.

Ett omfattande utvärderingsarbete pågår inom staden och vi lär av vårens smittspridning. Governo har startat utvärderingen av första skedet i pandemin och även regionens utvärdering pågår har startat. Staden vill nu smittspåra mer och regionen kommer också att utöka det arbetet.

En utvärdering av läkarorganisationerna pågår ute i stadsdelarna, där intervjuer via Skype utförs. För tillfället är det undersköterskor, verksamhetschefer och MAS i de kommunala verksamheterna som intervjuas. Det som framkommit hittills är att läkartillgängligheten har varit god. En del läkarorganisationer har varit tillgängliga på distans, medan andra har varit på plats. De anhörigas och de äldres perspektiv har indirekt kommit med i samtalen med intervjupersonerna.

KPR har inte varit delaktiga i utvärderingsarbetet inom staden än. Arbetet har bara börjat och KPRs engagemang kommer att behövas längre fram. Patric tar kontakt utvärderingssektariatet för att höra om KPR kan delta på något sätt redan nu.

Budgeten är klar och presenteras för förvaltningsledningen denna vecka.

7. Övriga frågor

Skrivelse till Äldrenämnden avseende basala hygienrutiner

KPR har skickat en skrivelse till Äldrenämnden avseende basala hygienrutiner.

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt med de basala hygienrutinerna och uppföljning av hanteringen av

skyddsmaterial. Åtgärdsplaner om detta kommer att begäras in från enheterna. Arbetsplatsförlagd utbildning i basala hygienrutiner fortsätter att erbjudas under hela hösten.

Frågor kring trygghetslarm

Ärendet om upphandlingen av trygghetslarm har inte skickats ut till KPR. Upphandlingsärenden underställs inte KPR och i det här fallet avsåg upphandlingen programvaran i larmet. Det gamla avtalet löper således fortfarande. Susanne Brinkenberg bjuds in till nästa möte för att informera mer om trygghetslarm.

Undersköterskeutbildningen

Undersköterskeutbildningen som Äldreförvaltningen erbjuder avser i dagsläget totalt 1400 poäng. 700 poäng i USK 1 som avser vårdbiträdesutbildningen och 700 poäng i USK 2. Under kommande år utökas antalet poäng och blir då 1600 poäng för en undersköterskeutbildning.

Samverkan med regionen

Äldreförvaltningen har regelbundna samverkansmöten med Region Stockholm.

Utskick till KPR

KPR har behov av att få handlingar avseende remisser, när KPR är remissinstans och handlingar avseende referensgrupper som KPR ingår i, utsända med post. Äldreförvaltningen kommer att se över rutinerna kring detta.

Kerstin Tägt

Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd